

Akutní hnisavá krční lymfadenitida u dospívající dívky zapříčiněná koaguláza negativními stafylokoky

prof. MUDr. Vladimír Mihál, CSc.^{1,2}, MUDr. Zbyněk Novák², Mgr. Pavla Kučová, Ph.D.³, RNDr. Petr Petráš, CSc.⁴, MUDr. Kamila Michalková⁵

¹Ústav molekulární a translační medicíny, LF UP Olomouc

²Dětská klinika, LF UP a FN Olomouc

³Ústav mikrobiologie, LF UP a FN Olomouc

⁴Národní referenční laboratoř pro stafylokoky, CEM, Státní zdravotní ústav Praha

⁵Radiologická klinika, LF UP a FN Olomouc

Krční lymfadenopatie u dětí má obvykle infekční nebo reaktivní etiologii, ale pacienti s přetrvávajícím nálezem, dospívajícím věkem a doprovodnými systémovými příznaky nebo abnormálními laboratorními nálezy by měli podstoupit časnou biopsii. U naší patnáctileté dívky, která 4 týdny pozorovala krční lymfomegalii bez zlepšení, byl z peroperační biopsie vykultivován *Staphylococcus saprophyticus*. Koaguláza-negativní stafylokoky (KNS) představují hlavní část mikroflóry kůže a sliznic člověka, ale uplatnit se mohou i jako významné oportunní patogeny.

Klíčová slova: koaguláza negativní stafylokoky, KNS, *Staphylococcus saprophyticus*, krční lymfadenitidam, adolescentní dívka.

Acute suppurative cervical lymphadenitis in an adolescent girl caused by coagulase negative staphylococci

Cervical lymphadenopathy in children usually has an infectious or reactive etiology, but patients with persistent findings, adolescent age and accompanying systemic symptoms or abnormal laboratory findings should undergo an early biopsy. In our fifteen-year-old girl, who observed cervical lymphomegaly for 4 weeks without improvement, *Staphylococcus saprophyticus* was cultured from a peroperative biopsy. Coagulase-negative staphylococci (CoNS) represent the main part of the microflora of the skin and mucous membranes of humans, but they can also be used as important opportunistic pathogens.

Key words: coagulase negative staphylococci, CoNS, *Staphylococcus saprophyticus*, cervical lymphadenitis, adolescent girl.

Úvod

Koaguláza negativní stafylokoky (KNS) jsou rozmanitou skupinou grampozitivních koků, které jsou součástí normální flóry lidské kůže a sliznic a tvoří součást našeho přirozeného mikrobiomu. Frederick Julius Rosenbach identifikoval *Staphylococcus epidermidis* v roce 1884 a tehdy jej pojmenoval jako *S. albus* podle bílých kolonií, které produkoval, čímž se lišil od žlutých kolonií *S. aureus*. *S. epidermidis* se tak stal prvním zástupcem KNS, která dnes obsahuje více než 50 různých druhů a byl následně po-

užíván jako popisná terminologie pro všechny KNS až do roku 1960, kdy začal být považován za významný infekční patogen (1, 2, 3).

KNS jsou dnes považovány za podmíněné patogeny, které mohou vyvolat velké spektrum onemocnění. Tato skutečnost se týká hlavně imunitně nebo věkem oslabených osob, intravenózních narkomanů a pacientů se zavedenými nebo implantovanými zdravotnickými pomůckami, např. kontaminované nitrožilní katétry, komorové shunty, které jsou příčinou infekcí krevního řečiště (4).

U **nezralých novorozenců** patří KNS mezi nejčastější patogeny pozdní sepse. *S. saprophyticus* je příčinou infekce močových cest (IMC) u **mladých sexuálně aktivních žen**. *S. saprophyticus* může být patogenní v nízkém počtu (< 10⁵ cfu/ml) (5). Pravděpodobně i proto je opomíjen jako příčina IMC, když bakteriurie je považována za nevýznamnou a počet bakterií je nízký. Mezi projevy infekcí způsobených KNS patří absces, celulitida, infikovaná cysta, folikulitida, furunkl, paronychie a jiné (6). V souvislosti s poraněním kůže nebo sliznic byly

prof. MUDr. Vladimír Mihál, CSc.
Dětská klinika LF UP a FN Olomouc
vladimir.mihal@fnol.cz

Cit. zkr: *Pediatr. praxi.* 2023;24(4):262-266

Článek přijat redakcí: 4. 8. 2023

Článek přijat k publikaci: 9. 8. 2023